

Demokratiindex

Rapport till Kommittén om översyn av
exportkontrollen av krigsmateriel

31 januari 2014

Agnes Cornell
Fil.dr., Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet

Innehåll

Inledning	3
Vad är ett bra mått på demokrati?	4
De vanligaste demokratiindexen	11
Polity IV.....	12
Vanhanen	15
Varieties of Democracy	18
Przeworski mfl.....	19
Boix, Miller och Rosato.....	21
Bertelsmann Transformation Index.....	23
Economist Intelligence Unit.....	25
Freedom House	26
Avslutande diskussion	30
Referenser	32

Figurer och tabeller

Figur 1. Operationalisering	4
Tabell 1. Bedömningsgrunder för ett bra demokratiindex	5
Tabell 2. De vanligaste demokratiindexen	11

Inledning

Den här rapporten redogör för de vanligaste och mest citerade demokratiindexen inom det statsvetenskapliga forskningsfältet. Syftet med rapporten är att ge Kommittén en grundläggande och utförlig beskrivning av dessa demokratiindex och särskilt dess för- och nackdelar. Den första delen av rapporten tar därför upp vilka utgångspunkter man kan använda sig av för att bedöma hur bra ett mått på demokrati är. Därefter behandlas var och ett av de vanligaste demokratimåtten utifrån dessa utgångspunkter och varje måtts för- och nackdelar diskuteras.

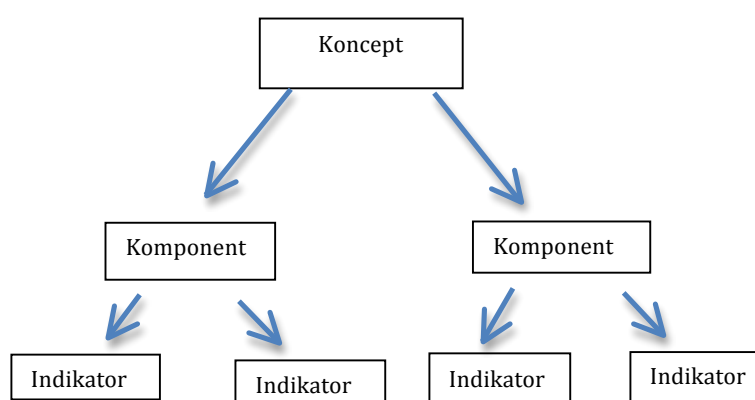
In den här rapporten redogörs för åtta demokratiindex men en genomgång av forskningsområdet visar att det finns åtminstone 21 demokratiindex.¹ Förutom att de åtta index som redogörs för här är de vanligaste har de också gemensamt att de täcker in många länder och täcker mer än ett år till skillnad från en del andra index som enbart fokuserar på vissa världsdelar och i vissa fall bara har mätt demokrati vid en tidpunkt.

¹ Det kan finnas betydligt fler index, särskilt utanför forskningsområdet.

Vad är ett bra mått på demokrati?

Den mest grundläggande frågan man kan ställa sig är huruvida måttet mäter det vi vill mäta. För att veta vad vi i detta fall vill mäta bör vi först definiera vad demokrati är. När vi kommit fram till en lämplig definition och vilka komponenter den består av bör vi ställa oss frågan hur vi ska mäta vårt begrepp, det vill säga dess operationalisering, vilka indikatorer som ska användas och hur det rent praktiskt ska gå till att göra mätningen (se exempelvis Munck och Verkuilen 2002). Det är alltså flera steg i den här processen och varje steg innebär ett antal avgöranden. Figur 1 illustrerar processen att operationalisera ett koncept bestående av en eller flera komponenter ner till indicatorsnivå.

Figur 1. Operationalisering



Med utgångspunkt i tidigare forskning på området kommer dessa steg diskuteras och ur detta resonemang kommer ett antal bedömningsgrunder att mejslas fram som man kan använda sig för att avgöra vilka för- och nackdelar olika demokratimått har. Tabell 1 sammanfattar dessa bedömningsgrunder.

Bedömningsgrunderna kan diskuteras utifrån begreppen validitet och reliabilitet. Validitet innebär att vi mäter det vi vill mäta, det vill säga att operationaliseringen, de indikatorer vi väljer, stämmer med den definition och dess komponenter vi bestämt oss för. God validitet skulle exempelvis kunna innebära att alla tre komponenterna för demokrati enligt baskriterierna (se nedan) finns operationaliserade i indikatorerna. Reliabilitet innebär att det inte finns några systematiska eller slumpmässiga fel i utförandet av mätningen. God reliabilitet kan exempelvis innebära att flera olika experter som kodar en och samma politiska situation enligt ett antal indikatorer kommer fram till samma kodning.

Tabell 1. Bedömningsgrunder för ett bra demokratiindex

Område	Bedömningsgrunder	Typ av bedömningsgrund
Vad mäter måttet?	1. Mäter demokratimåttet dessa baskriterier för demokrati? a) öppna och rättvisa val med allmän och lika rösträtt b) effektiva val som avser landets ledande befattningar c) politiska fri-och rättigheter upprätthålls mellan valen	Validitet
	2. Mäter demokratimåttet sådant som kan betraktas som helt ligga utanför demokratibegreppet (även enligt olika idealkriterier), dvs. en alltför maximalistisk definition?	Validitet
Val av indikatorer	3. Överensstämmer indikatorerna med de koncept som ska mätas?	Validitet
	4. Bygger måttet på subjektiva eller objektiva indikatorer? (objektiv eller subjektiv information)	Reliabilitet
	5. I vilken mån finns det utrymme för tolkning (godtycke) i kodningen av indikatorer?	Reliabilitet
	6. I vilken mån är den information som krävs för att mäta indikatorerna möjlig att skaffa?	Reliabilitet
Aggregering	7. Redovisas aggregeringsreglerna öppet?	Reliabilitet
	8. Hur motiveras vilka aggregeringsregler som används?	Validitet och reliabilitet
	9. Överensstämmer aggregeringen med den demokratidefinition som man utgår ifrån?	Validitet
Skalnivå och tröskelvärden	10. Vilken skalnivå är måttet på?	Validitet och reliabilitet
	11. Finns det på förhand givna tröskelvärden för att avgöra huruvida en stat är demokratisk eller inte och vilka är i så fall dessa?	Validitet och reliabilitet
Möjlighet till replikering	12. Är kodningsreglerna tillgängliga och tillräckligt detaljerade för att man ska förstå hur kodningen gått till?	Reliabilitet
	13. Redovisas öppet hur kodningen av indikatorerna går till? (källor, kodare)	Reliabilitet
	14. Finns disaggregerad data tillgänglig för alla indikatorer som används?	Reliabilitet
Geografisk och temporal täckning	15. Vilken geografisk täckning har indexet?	Användbarhet
	16. Vilken tidsperiod mäts?	Användbarhet
	17. Hur ofta sker uppdateringar och tillkommer nya år?	Användbarhet
Syfte, finansierare och huvudmän	18. Vilket är indexets ursprungliga syfte?	Reliabilitet
	19. Vem/vilka står bakom indexet?	Reliabilitet
	20. Hur finansieras indexet?	Reliabilitet
	21. Finns det huvudmän som handhar/äger fler än ett index?	Reliabilitet
	22. Hur många är involverade för att ta fram indexet?	Reliabilitet

Vad bör ett mått på demokrati mäta?

Demokrati är ett omdiskuterat begrepp även inom den statsvetenskapliga forskningen men man kan samtidigt konstatera att det råder ganska stor enighet kring demokratins kärna, eller dess baskriterier (Hadenius 1992; Hadenius och Teorell 2005).

Val kan sägas vara den mest grundläggande beståndsdel av dessa baskriterier och sedan tillkommer ett antal fri- och rättigheter för att valen ska kunna arrangeras enligt demokratiska spelregler (Dahl 1989). Dock finns de en del forskare som hävdar (såsom exempelvis Schumpeter 1976; Alvarez mfl. 1996) att enbart valen och inte rättigheterna bör inkluderas i definitionen. Man kan alltså konstatera att det råder konsensus inom statsvetenskapen att åtminstone val bör ingå i en definition av demokrati:

”Even if one does not believe contested elections are sufficient to characterize a political regime as democratic, all theories of democracy find them to be necessary.”
(Cheibub mfl. 2010)

Det är dock värt att observera att valen även enligt de forskare som förespråkar en mer minimalistisk definition av demokrati ska vara konkurrensutsatta (”contested”), det vill säga att oppositionen ska ha chans att vinna valen (Alvarez mfl. 1996). Det kan tilläggas att detta kriterium knappast är möjligt att uppfylla om inte medborgarna har vissa grundläggande rättigheter.

Baskriterierna kan sammanfattas enligt följande (hämtat från Lindberg och Teorell 2013):

- a) Öppna och rättvisa val med allmän och lika rösträtt
- b) Att valen är effektiva dvs. de avser landets ledande befattningar och att innehavarna av dessa befattningar har kontroll över statens territorium
- c) Att politiska fri- och rättigheter upprätthålls mellan valen. Detta gäller särskilt åsiktsfrihet (inkluderande yttrande- och pressfrihet), organisations- och mötesfrihet

När frågan om måtten mäter det som bör mätas behandlas kommer baskriterierna att vara huvudfokus. I detta sammanhang finns två risker med demokratimåtten, antingen att demokratiindexets demokratidefinition är för minimalistisk, dvs. att den inte täcker in tillräckligt för att säga något meningsfullt om demokratinivån i ett land eller att den är för maximalistisk dvs. täcker in alltför många aspekter och därför innefattar även sådant som inte finns empiriskt eller inte tillför särskilt mycket analytiskt för att den innehåller allt för mycket som inte egentligen kan sägas höra hemma i demokratibegreppet (Munck och Verkuilen 2002).

Det bör dock påpekas att dessa baskriterier inte definierar någon typ av idealdemokrati. Dahl (1971; 1989) gjorde exempelvis en distinktion mellan vad han kallade ”polyarki” som innefattade baskriterierna och ”demokrati” som han ville reservera för ett idealtillstånd utifrån normativa idealkriterier. Vad som ska ingå i dessa idealdemokratier är mycket mer omtvistat än baskriterierna (Lindberg och Teorell 2013; se exempelvis Coppedge 2012).

I den mån att måtten även mäter aspekter som inte ingår i baskriterierna kommer detta att diskuteras utifrån huruvida dessa kan sägas ingå i idealkriterier för demokrati eller om dessa aspekter ligger utanför demokratibegreppet (enligt statsvetenskaplig forskningstradition) (se Lindberg och Teorell 2013).

Vad mäter måttet?

De först bedömningsgrunderna handlar utifrån ovanstående resonemang om vilken demokratidefinition de olika demokratimåtten utgår ifrån och hur väl den stämmer överens med baskriterierna.

Bedömningsgrund 1: Mäter demokratimåttet baskriterierna för demokrati? (validitet)

- a) Öppna och rättvisa val med allmän och lika rösträtt*
- b) Att valen är effektiva dvs. de avser landets ledande befattningar och att innehavarna av dessa befattningar har kontroll över statens territorium*
- c) Att politiska fri- och rättigheter upprätthålls mellan valen. Detta gäller särskilt åsiktsfrihet (inkluderande yttrande- och pressfrihet), organisations- och mötesfrihet*

Bedömningsgrund 2: Mäter demokratimåttet sådant som kan betraktas som helt ligga utanför demokratibegreppet (även enligt olika idealkriterier), dvs. en alltför maximalistisk definition? (validitet)

Val av indikatorer

För att kunna mäta de koncept vi vill mäta måste vi bestämma oss för lämpliga indikatorer för att mäta dessa. Oftast krävs flera indikatorer för att mäta ett och samma koncept. Det kan lätt uppstå mätfel för att det helt enkelt inte finns tillförlitlig information eller för att informationen som finns tillgänglig är snedvriden på något sätt (Munck och Verkuilen 2002). Man bör även ställa sig frågan om det är möjligt att få fram den information som krävs för att koda de indikatorer man valt (Cheibub mfl. 2010).

I relation till detta bör man även ta ställning om man ska använda sig av objektiva eller subjektiva indikatorer. Objektiva indikatorer är sådana som kan mätas i fysiska storheter exempelvis, antal och procent, medan subjektiva indikatorer är sådana där enskilda individer, ofta experter, måste göra subjektiva bedömningar (Lindberg och Teorell 2013).

Den stora fördelen med objektiva indikatorer är att det är mindre risk för mätfel eftersom de lämnar mindre utrymme för tolkningar som i vissa fall kan leda till visst godtycke i bedömningen. Dock kan givetvis även objektiva indikatorer behäftas av mätfel om den information som finns tillgänglig helt enkelt inte är tillförlitlig. Problemet är dock med ett koncept som demokrati att det vi vill mäta ofta inte är observerbart (Munck och Verkuilen 2002). Det innebär att det många gånger kan vara svårt att hitta objektiva indikatorer för att fånga upp det som vi vill mäta. Det gäller även de baskriterier som presenterades ovan. Om vi vill fånga upp dessa i dess helhet måste vi antagligen i någon mån använda oss av subjektiva bedömningar (Lindberg och Teorell 2013).

Subjektiva bedömningar lämnar alltså mer utrymme åt tolkning vilket kan leda till att olika experter gör olika bedömningar. Detta kan äventyra måttets reliabilitet. Valet tycks alltså stå mellan objektiva indikatorer som visserligen innebär mindre godtycke i mätningen (god reliabilitet) men inte fångar upp alla aspekter av det vi vill mäta (validiteten blir lidande) och subjektiva indikatorer som riskerar att leda till mer godtycke i bedömningen (sämre reliabilitet) men

som kan fånga upp alla aspekter av det vi vill mäta (god validitet) (Lindberg och Teorell 2013).

Det bör dock påpekas att även till synes objektiva indikatorer innehåller ett visst mått av subjektivitet då det ofta måste till ett antal subjektiva bedömningar i valet av indikatorer och även i vissa fall i den praktiska mätningen (se avsnitt nedan om Vanhanen). Utrymmet för tolkning och risk för godtycke varierar även mellan olika subjektiva indikatorer.

Bedömningsgrund 3: Överensstämmer indikatorerna med de koncept som ska mätas? (validitet)

Bedömningsgrund 4: Bygger måttet på subjektiva eller objektiva indikatorer? (objektiv eller subjektiv information) (reliabilitet)

Bedömningsgrund 5: I vilken mån finns det utrymme för godtycke i kodningen av indikatorer? (reliabilitet)

Bedömningsgrund 6: I vilken mån är den information som krävs för att mäta indikatorerna möjlig att skaffa? (reliabilitet)

Aggregering

När man bestämt sig för en definition av demokrati och vilka komponenter som ingår i definitionen måste dessa komponenter sedan aggregeras för att konstruera ett mått för demokrati. Det slutgiltiga resultatet av aggregeringen ska ju bli ett mått som avspeglar den demokratidefinition man utgår ifrån (Munck och Verkuilen 2002).

Man måste därför bestämma vilken aggregeringsregel man ska använda sig av, exempelvis huruvida man ska addera samtliga komponenter eller multiplicera dem (om de är nödvändiga villkor för demokratidefinitionen) och huruvida de dessa ska tillmätas samma eller olika vikt (Munck och Verkuilen 2002). Aggregeringsregler måste givetvis även finnas för indikatorerna (komponenternas operationalisering).

Bedömningsgrund 7: Redovisas aggregeringsreglerna öppet? (reliabilitet)

Bedömningsgrund 8: Hur motiveras vilka aggregeringsregler som används? (validitet och reliabilitet)

Bedömningsgrund 9: Överensstämmer aggregeringen med den demokratidefinition som man utgår ifrån? (validitet)

Skalnivå och tröskelvärden

Valet av skalnivå handlar om vilken skala man mäter på: nominal, ordinal eller intervallskala. Det handlar om att välja en mätnivå som varken är för detaljerad givet den information som finns tillgänglig eller är för grov så att den inte fångar upp de nyanser och den variation som man vill mäta. Enligt Munck och Verkuilens (2002) genomgång av olika demokratiindex är en av de svagaste punkterna hos demokratiindexen valet av mätnivå.

Dikotomt eller kontinuerligt mått på demokrati

En viktig skillnad mellan olika demokratimått är huruvida de är dikotoma/trikotoma (olika typer av nominalskala) eller kontinuerliga (ordinal- eller intervallskala) mått.

Om det råder en viss samsyn om vad demokratins kärna är så råder det desto mer oenighet om huruvida demokrati bör ses som en gradskillnad där alla stater kan vara mer eller mindre demokratiska på en kontinuerlig skala eller om man enbart kan se på demokrati som en distinkt regimtyp i relation till dess motsats, diktatur, dvs. att det är en fråga om artskillnad (Collier och Adcock 1999).

De forskare som hävdar att demokrati enbart ska ses utifrån en dikotomi anser helt enkelt att antingen är ett land demokratiskt eller så är det inte det:

"The analogy with the proverbial pregnancy is thus that while democracy can be more or less advanced, one cannot be half-democratic: there is a natural zero point."
(Alvarez 1996, 21)

Förespråkarna för att mäta demokrati dikotomt menar därför att det är skillnaden mellan demokrati och diktatur som är meningsfull att fånga upp. Vidare förs fram att existerande kontinuerliga mått har så mycket vaghet och subjektiva bedömningar i sig att det är svårt att avgöra vad den informationen som en graderad skala tillför i form av nyanser egentligen säger (Cheibub mfl. 2010).

De som hävdar att demokrati snarare ska ses som en gradskillnad menar att världen inte enbart består av diktaturer och demokratier utan att det i själva verket existerar många nyanser av demokrati och diktatur (se exempelvis Teorell 2010, 30–31; Lindberg och Teorell 2013). Förespråkarna för att mäta demokrati kontinuerligt hävdar därför att ett dikotomt mått inte fångar upp de nyanser i grader av demokrati och diktatur som faktiskt finns i verkligheten (Teorell 2010, 30–31).

Andra forskare intar en mer pragmatisk inställning till huruvida man ska använda sig av ett dikotomt eller kontinuerligt mått (Collier och Adcock 1999). De menar att valet ska motiveras utifrån det man ska undersöka.

När det gäller den bedömning av demokratimått som ska göras här är det viktigaste hur måtten står sig i relation till de ovan nämnda bedömningsgrunderna oberoende om de är dikotoma eller kontinuerliga. En graderad skala leder antagligen till fler mätfel till antalet men av mindre allvarlig art medan en skala med färre skalsteg, såsom en dikotom antagligen ger färre antal fel men av allvarligare art (Alvarez mfl. 1996, 22; Hadenius och Teorell 2005). I detta sammanhang bör dock påpekas att en viktig fördel med kontinuerliga mått är att de i högre utsträckning fångar upp nyanser av demokrati vilket är viktigt att ha med sig när man bedömer fördelar och nackdelar med måtten.

Ibland delas även de kontinuerliga måtten in i kategorier och tröskelvärden bestäms för att avgöra vilka stater som faller i vilken kategori (exempelvis mellan kategorierna demokrati, semi-demokrati och diktatur). Jag kommer att i förekommande fall redovisa för dessa och vad det får för konsekvenser att använda sig av dessa.

Bedömningsgrund 10: Vilken skalnivå är måttet på? (främst distinktion mellan kontinuerlig och dikotom skala) (validitet och reliabilitet)

Bedömningsgrund 11: Finns det på förhand givna tröskelvärden för att avgöra huruvida en stat är demokratisk eller inte och vilka är i så fall dessa? (validitet och reliabilitet)

Möjlighet till replikering

Möjlighet till replikering innebär att det ska vara möjligt för forskarsamfundet att replikera processen i vilken måtten togs fram och kodades. Det är viktigt att kunna bedöma hur processen har gått till för att i sin tur bedöma måttens reliabilitet och validitet.

Munck och Verkuilen (2002) lyfter fram tre saker som de som konstruerar mått bör offentliggöra för att processen ska vara så öppen som möjligt: 1) kodningsregler (en lista över alla indikatorer, skalnivå för varje indikator, detaljerad information om dessa), 2) kodningsprocessen (ex. källor som använts, antalet kodare, 3) disaggregerad data för alla indikatorer.

Bedömningsgrund 12: Är kodningsreglerna tillgängliga och tillräckligt detaljerade för att man ska förstå hur kodningen gått till? (reliabilitet)

Bedömningsgrund 13: Redovisas öppet hur kodningen av indikatorerna går till? (källor, kodare) (reliabilitet)

Bedömningsgrund 14: Finns disaggregerad data tillgänglig för alla indikatorer som används? (reliabilitet)

Geografisk och temporal täckning

Ytterligare en aspekt för att avgöra huruvida ett index är användbart för det tänkta syftet är vilken geografisk täckning det har, dvs. antalet länder som ingår. Det är också viktigt att veta hur ofta ländernas demokratinivå mäts, hur lång tidsperiod som ingår i måttet och om måttet uppdateras med tillkommande år.

Bedömningsgrund 15: Vilken geografisk täckning har indexet? (användbarhet)

Bedömningsgrund 16: Vilken tidsperiod mäts? (användbarhet)

Bedömningsgrund 17: Hur ofta sker uppdateringar och tillkommer nya år? (användbarhet)

Syfte, finansiärer och huvudmän

En annan intressant aspekt är med vilket syfte indexet byggdes upp. Det finns dels demokratiindex som tagits fram av forskare för att besvara forskningsfrågor och dels sådana som tagits fram av tankesmedjor för att belysa den politiska situationen i världen. För att avgöra indexets tillförlitlighet kan det även vara intressant att känna till vilka som står bakom indexet både finansiellt och när det gäller det praktiska genomförandet.

Bedömningsgrund 18: Vilket är indexets ursprungliga syfte? (reliabilitet)

Bedömningsgrund 19: Vem/vilka står bakom indexet? (reliabilitet)

Bedömningsgrund 20: Hur finansieras indexet? (reliabilitet)

Bedömningsgrund 21: Finns det huvudmän som handhar/äger fler än ett index?

Bedömningsgrund 22: Hur många är involverade för att ta fram indexet? (reliabilitet)

De vanligaste demokratiindexen

I genomgången av de vanligaste demokratimåtten försöker jag i största möjligaste mån utgå ifrån den allra senaste versionen av måttet. Tabell 2 presenterar de demokratiindex den här redogörelsen fokuserar på. Först tas de index upp som huvudsakligen har utarbetats av forskare och sedan de index som tankesmedjor respektive företag väsentligen ligger bakom.

Tabell 2. De vanligaste demokratiindexen

Index	Period	Antal länder	Typ av faktauppgifter	Webbadress för nedladdning av data
Index som tas fram av forskare				
Kontinuerliga				
Polity IV	1800–2012	167	Forskares subjektiva bedömning	http://www.systemicpeace.org/inscr/inscr.htm
Vanhanen	1810–2010	187	Observerbara fakta och subjektiv bedömning av forskare	http://www.fsd.uta.fi/en/data/catalogue/FSD1289/index.html
Varieties of Democracy	1900–2012	206 (mål)	Subjektiva bedömningar av forskare och experter och observerbara fakta	Ej tillgänglig ännu. Dataset är under uppbyggnad och beräknas släppas hösten 2015. Se https://v-dem.net/DemoComp/en
Dikotoma				
Przeworski mfl.	1946–2008	199	Observerbara fakta och subjektiv bedömning av forskare	https://sites.google.com/site/joseantoniocheibub/datasets/democracy-and-dictatorship-revisited
Boix, Miller och Rosato	1800–2007	219 totalt (193 länder 2007)	Observerbara fakta och subjektiva bedömningar av forskare	https://sites.google.com/site/mkmtwo/data
Index som tas fram av tankesmedjor /företag (samtliga kontinuerliga)				
Bertelsmann Transformation Index (BTI)	2003, 2006, 2008, 2010, 2012, 2014	128	Experters subjektiva bedömning	http://www.bti-project.org/index/
Economist Intelligence Unit (EIU)	2006, 2008, 2010–2012.	165 stater och två territorier	Experters subjektiva bedömning och medborgare via opinionsundersökning	http://www.eiu.com/Handlers/WhitepaperHandler.aspx?fi=Democracy-Index-2012.pdf&mode=wp&campaignid=DemocracyIndex12
Freedom House	1972–2014	195 länder och 14 territorier	Experters subjektiva bedömning	http://www.freedomhouse.org/report-types/freedom-world#.Ut5VU_YV9FQ

Polity IV

Sedan Polity I togs fram av Robert Gurr på 1970-talet har Polity utvecklats och uppdaterats och nya versioner av Polity har tagits fram. Den senaste versionen är Polity IV.

Vad mäter måttet?

Demokrati definieras utifrån tre olika komponenter. Den första komponenten är institutioner och procedurer genom vilka medborgare kan uttrycka sina preferenser för politik och politiska ledare effektivt. För detta krävs meningsfull tävlan, inkluderande politiskt deltagande samt politiska friheter. Den andra komponenten är institutionella begränsningar av den exekutiva maktutövningen. Den tredje komponenten är att medborgerliga friheter garanteras till alla medborgare. (Jagers och Gurr 1995; Marshall mfl. 2012)

Definitionen tycks alltså täcka in alla tre baskriterierna, dock kommer vi se att alla aspekter av denna definition inte täcks in av de indikatorer som används. Det är inte heller fråga om en alltför maximalistisk definition.

Val av indikatorer

Även om Jagers och Gurr (1995) i sin presentation av Polity III menar att rättigheter är en viktig komponent av demokrati så inkluderar de inte dessa när demokrati ska operationaliseras. Indikatorerna överensstämmer alltså inte riktigt med den demokratidefinition forskarna ursprungligen utgick ifrån. Dock hävdar de att om de institutionella förutsättningarna finns så kommer även demokratins praktik, ex. i vilken mån fri- och rättigheter efterlevs, avspegla detta till relativt hög grad.

Polity IV bygger på två dimensioner, demokratidimensionen, ("Institutionalized Democracy"), och den auktoritära dimensionen, ("Autocracy") som i sin tur består av ett antal komponenter och indikatorer. De två dimensionerna kan sedan aggregeras samman för att få ett mått på demokrati (se aggregering nedan).

Demokratidimensionen, varierar mellan 0–10. Den bygger på fyra olika komponenter, 1) Konkurrens i rekryteringen av den exekutiva makten ("Competitiveness of executive recruitment"), 2) Öppenhet i rekryteringen av den exekutiva makten ("Openness of executive recruitment"), 3) Begränsningar av den exekutiva makten ("Constraint on Chief Executive"), 4) Konkurrens i politiskt deltagande ("Competitiveness of political participation") (Marshall mfl. 2012)

Den auktoritära dimensionen, varierar också den mellan 0–10. Den bygger på fem komponenter, 1) Konkurrens i rekryteringen av den exekutiva makten ("Competitiveness of Executive Recruitment") 2) Öppenhet i rekryteringen av den exekutiva makten ("Openness of Executive Recruitment"), 3) Begränsningar av den exekutiva makten ("Constraints on Chief Executive"), 4) Reglering av deltagande ("Regulation of participation"), 5) Konkurrens i politiskt deltagande ("Competitiveness of Participation") (Marshall mfl. 2012).

Indikatorerna bygger helt på subjektiva bedömningar och dessa lämnar öppet för ganska stort tolkningsutrymme. Exempelvis när det gäller begränsningar av den exekutiva makten (Marshall mfl. 2012, 24–25) används en skala med sju

olika kategorier. När det gäller dessa kategorier ska avgörandet ske utifrån om något sker *ofta*, *ibland*, eller om det finns *några*. Det finns dessutom mellankategorier vars innehåll inte specificeras. Det är alltså fråga om subjektiva bedömningar som måste ske för att kunna avgöra vilken kategori som olika regimer ska klassas inom. Kodningen av Polity tycks alltså i ganska hög grad ge utrymme åt tolkning och eventuellt godtycke i bedömningen av indikatorerna.

Det krävs antagligen mycket information för att genomföra kodningen och en del forskare har uttryckt farhågan att det är svårt att skaffa sig den information som krävs för att mäta alla de aspekter som Polity-måtten ska fånga in (Cheibub mfl. 2010). Det finns dock en variabel i Polity som anger osäkerhetsgraden i kodningen (Marshall mfl. 2012).

Aggregering

För att aggregera de två ovannämnda dimensionerna till ett och samma mått subtraheras en stats auktoritära poäng från dess demokratiska (Jagers och Gurr 1995), så att man får en skala mellan -10 (minst demokratisk) till +10 (mest demokratisk).

Polity IV bygger alltså på fem olika komponenter i två olika dimensioner (se ovan) som när man slår samman indexen får följande kodningar: 1) "Competitiveness of political participation", -2 till +3, 2) "Regulation of political participation", -2 till 0, 3) "Competitiveness of executive recruitment", -2 till +2, 4) "Openness of executive recruitment", -1 till +1 och 5) "Constraints on chief executive", -3 till +4. (Cheibub mfl. 2010)

Det ska dock tilläggas att den aggregerade skalan där båda dimensionerna är hopslagna har lagts till senare eftersom den använts i många empiriska studier men den var inte en del av originaldatan och ska enligt Marshall mfl. (2012) tolkas med försiktighet.

Många olika kombinationer av dessa fem komponenter kan leda fram till samma poäng (Cheibub mfl. 2010). Detta medger även Marshall mfl. (2012). De medger även att det på grund av detta är svårt att avgöra vad mitten på skalan egentligen står för:

"the middle of the implied POLITY "spectrum" is somewhat muddled in terms of the original theory masking various combinations of DEMOC and AUTOC scores with the same POLITY score." (Marshall mfl. 2012, 17).

Vissa typer av situationer får inga vanliga poäng på Polity-skalan i dess originalform. Detta gäller när en stat är under utländsk intervention, anarki eller utan regim och när en stat befinner sig i transition. Det är dock vanligt att använda sig av en alternativ kodning av Polity-skalan där fall av utländsk intervention hanteras som bortfall och fall av anarki eller utan regim får 0 på skalan. Åren då en stat genomgår transition fördelas den förändring som sker före och efter transitionen på den period som transitionen pågår (Marshall mfl. 2012).

Aggregeringsreglerna redovisas alltså helt öppet. Aggregeringen är dock inte teoretiskt motiverad utifrån den demokratidefinition man utgår ifrån och det är svårt att förstå grunden till hur de olika komponenterna viktas i aggregeringen. Aggregeringen överensstämmer med demokratidefinitionen så till vida att alla komponenter förutom fri- och rättigheter (se ovan) ingår som indikatorer och

räknas med i aggregeringen. Dock är det svårt att säga vad de olika skalstegen står för eftersom flera olika kombinationer av poäng på olika komponenter kan leda till samma aggregerade poäng.

Skalnivå och tröskelvärden

Polity IV är som redovisats ovan ett kontinuerligt mått som varierar mellan -10 och +10. Polity IV delar in stater i ett antal olika kategorier beroende på deras poäng på Polity-skalan och tillhandahåller alltså olika tröskelvärden för dessa enligt följande (Marshall 2012):

Fullständig demokrati 10 ("Full Democracy")

Demokrati 6-9 ("Democracy")

Öppen anokrati 1-5 ("Open Anocracy")

Sluten anokrati -5-0 ("Closed Anocracy")

Autokrati -10--6 ("Autocracy")

I de empiriska studier som dikotomiserar Polity-skalan sätts vanligen tröskelvärdet mellan demokratier och icke-demokratier så att stater med poäng högre än 6 blir kategoriserade som demokratier medan stater som har en poäng upp till och med 5 blir kategoriserade som auktoritära stater.

Många olika typer av förändringar i de underliggande komponenterna (se ovan) kan ske för att förändra poängen från demokrati till auktoritär stat i enlighet med Politys tröskelvärden (Cheibub mfl. 2010). Cheibub mfl. (2010) visar att resultaten av empiriska analyser kan ändras avsevärt om man använder ett annat tröskelvärde än det föreslagna. Tröskelvärdet är alltså känsligt för små förändringar uppåt och nedåt. Resultatet kan även förbli det samma vid mycket stora förändringar av tröskelvärdet vilket också tyder på att det analytiska värdet av att sätta ett tröskelvärde på Polity-skalan kanske inte är så stort. Det satta värdet tycks vara ganska godtyckligt och är inte teoretiskt motiverat.

Möjlighet till replikering

Varje indikator och vad som ligger till grund för vilken poäng som tilldelas dessa finns beskriven i Dataset Users' Manual (Marshall mfl. 2012). Dock är denna beskrivning något oklar och utifrån den är det svårt att avgöra hur bedömningen sker.

Det finns landrapporter tillgängliga för 2010 där varje stats utveckling beskrivs. Det är dock ibland svårt att utifrån dessa avgöra vad som gör att stater hamnar inom en viss kategori. Det är dock aviserat att formatet för dessa kommer förändras när Polity V introduceras, så det kan komma att förbättras (Marshall och Jagers 2013; Marshall mfl. 2012, 47).

Exakt vilka källor som använts redovisats inte men kodningen bygger på en mängd historiska källor (Marshall mfl. 2012).

Disaggregerad data för alla komponenterna (och indikatorer) är tillgänglig så att dessa kan analyseras var och en för sig. (Marshall mfl. 2012)

Geografisk och temporal täckning

Polity IV täcker in alla självständiga stater med över 500000 invånare. Polity IV täcker tidsperioden 1800–2012. Nya år tillkommer varje år och när Polity IV uppdateras görs även förändringar i kodningar av tidigare år (Marshall mfl. 2012).

Syfte, finansiärer och huvudmän

Grundaren av Polity, Ted Robert Gurr's syfte var från början att studera politiska systems överlevnad (Jagers och Gurr 1995).

Polity IV sponsras av Political Instability Task Force (PITF) som finansieras av CIA. Polity IV finansieras även av Societal-Systems Research Inc och Center for Systemic Peace Inc (Marshall 2013). Polity IV handhas numera av Center for Systemic Peace och Center for Global Policy (Systemic Peace 2013). Monty Marshall är dess projektledare (Principal investigator).

Det framgår inte hur många personer som är involverade för att ta fram indexet.

Vanhanen

Tatu Vanhanen (2000) har utarbetat ett demokratiindex som bygger på två koncept, konkurrens/tävlan och deltagande.²

Vad mäter måttet?

Vanhanen (2000) definierar demokrati så här:

"I use "democracy" to refer to a political system in which ideologically and socially different groups are entitled to compete for political power, and in which institutional power-holders are elected by the people and are responsible to the people." (Vanhanen 2000, 252)

Själva definitionen av demokrati som Vanhanen använder sig av kan sägas överensstämma ganska väl med de demokratiska baskriterierna. Vanhanen (2000) utgår ifrån Dahl (1971) när han sedan väljer ut två komponenter i tävlan ("competition") och deltagande ("participation") som de två viktigaste demokratidimensionerna. Att fokusera enbart på dessa två komponenter innebär att det första baskriteriet, öppna och rättvisa val med allmän och lika rösträtt får störst tyngd. Man skulle dock kunna hävda att varken tävlan eller deltagande kan uppnås om inte det sista kriteriet, politiska fri- och rättigheter upprätthålls mellan valen.

Val av indikatorer

De två komponenterna konkurrens och deltagande mäts med två indikatorer som baseras på kvantitativ data. Konkurrens räknas ut genom att från 100 subtrahera procentandelen röster som vunnits av det största partiet. Det största partiet i parlamentariska val är det parti som vunnit den största andelen röster i parlamentet. I presidentiella val räknas det parti som den segrande presidenten tillhör som det största partiet. I blandsystem vägs president- och parlamentsvalen samman och ges antingen lika eller olika vikt beroende på hur viktigt respektive val är (Vanhanen 2000).

² Ibland kallas indexet "Polyarchy dataset" och på andra ställen "Index of Democratization" men i den här redogörelsen kommer det att benämnas Vanhanen efter dess konstruktör.

Deltagande räknas ut genom att ta procentandelen av hela befolkningen som röstade i valet. Om inte den högsta exekutiva makten väljs i allmänna ("popular") val så blir andelen av det största partiet 100% och deltagande 0% (Vanhanen 2000).³

Som framgår ovan används alltså till största delen objektiva indikatorer som bygger på objektiv information för att få fram Vanhanens demokratiindex. Dock kan man fråga sig om indikatorerna som används fångar upp hela begreppet demokrati (definierat utifrån baskriterierna). Det finns exempelvis stater där valdeltagandet är mycket högt och fler än ett parti tillåts delta i valen så att det finns en viss tävlan mellan partier men där fri- och rättigheter kränks i stor utsträckning. Länder med dessa karakteristika faller inte särskilt dåligt ut när det gäller de två indikatorerna som Vanhanens index mäter. Detta gäller exempelvis ett land som Iran som klassas som demokrati enligt Vanhanens index 1998 men inte av varken Freedom House eller Polity. Vanhanens indikatorer tar inga hänsyn till fri- och rättigheter.

Det bör påpekas att även detta index som till synes bygger på objektiva indikatorer innehåller ett visst inslag av subjektiva bedömningar. Som nämndes ovan så får en stat vars exekutiva makt inte väljs i allmänna val automatiskt deltagande på 0% och det största partiet 100%. Här krävs en subjektiv bedömning för att avgöra huruvida det är ett val som kan klassas som allmänt eller inte. Detta används när det gäller auktoritära regimer som inte är valda såsom, militära och revolutionära regimer samt monarkier. Det kan även krävas en subjektiv bedömning för att avgöra hur makten är fördelad mellan parlament och president vilket påverkar hur valet till dessa ska viktas gentemot varandra. (Vanhanen 2000)

Sammanfattningsvis kan man konstatera att det inte finns mycket tolkningsutrymme när det gäller bedömningen av indikatorerna i Vanhanens index, möjligen med undantag för de två subjektiva bedömningar som togs upp ovan.

Den information som krävs för Vanhanens två indikatorer är inte särskilt svår att få tag på, särskilt inte i jämförelse med all den information som krävs för de indikatorer som ingår i andra demokratiindex. Är det något som det finns information om när det gäller politiska institutioner torde det vara valdeltagande och hur man röstat i valen.

Aggregering

Aggregeringsreglerna redovisas helt öppet. Eftersom båda komponenterna är viktiga för demokrati enligt Vanhanen så ges de samma vikt i indexet. Vanhanens aggregering bygger även på att de två komponenterna inte kan kompenseras av varandra utan att båda två är nödvändiga (Vanhanen 2000). Därför multipliceras de båda komponenterna, deltagande och tävlan/konkurrens och sedan delas produkten med 100. Demokratiindexet kommer alltså enbart få ett högt värde om båda komponenterna har ett högt värde. Det kan konstateras att

³ I senare versioner av indexet räknas även folkomröstningar in. Nationella folkomröstningar höjer deltagandevärdet med 5% och regionala folkomröstningar höjer deltagandevärdet med 1%. Deltagarvärdet kan dock aldrig överstiga 70% totalt och folkomröstningar kan aldrig bidra med mer än 30% (FSD 2013).

aggregeringsreglerna stämmer väl överens med den teoretiska utgångspunkten att båda komponenterna är nödvändiga för demokrati.

Skalnivå och tröskelvärden

Vanhanens index ligger på intervallskalenivå och är alltså ett kontinuerligt mått på demokrati.

Vanhanen tillhandahåller tröskelvärde för vilka länder som kan klassas som demokratier. Han sätter gränser dels på komponentnivå och dels på indexnivå. Vanhanens gränser på komponentnivå är 30% för tävlan/konkurrens och 10% för deltagande. När det gäller ett värde på den aggregerade skalan med båda komponenterna sätts gränsen vid 5.0 vilket är ett något högre värde än vad som skulle bli fallet om man enbart utgick ifrån gränserna på komponentnivå. För att klassas som demokratier ska en stat alltså ha över 30% på tävlan/konkurrens, 10% på deltagandeskalan och minst 5.0 på den aggregerade skalan (Vanhanen 2000, 257) Vanhanen (2000) medger själv att dessa värden är något godtyckliga och man ska ha i åtanke att eftersom dessa gränser bygger på en kontinuerlig skala behöver inte stater som faller precis över eller under dessa skilja sig avsevärt. Dessutom menar Vanhanen (2000) att det är fullständigt rimligt att bestämma sig för andra tröskelvärden.

Möjlighet till replikering

Kodningsreglerna är enkla och som framgår ovan väldigt transparenta och det är lätt att förstå hur kodningen gått till. Det är alltså väldigt öppet vilka bedömningsgrunder som gjorts när det gäller Vanhanens index.

De två indikatorerna som ingår i Vanhanens dataset bygger på kvantitativa data som hämtas från en mängd olika typer av källor (alla källor finns listade i en referenslista som finns för nedladdning). Det rör sig om årsrapporter, böcker om länders historia etc. Exempel på flitigt använda källor är Inter-Parliamentary Union, United Nations' Demographic Yearbooks, Keesings och Banks m.fl. (1997). Dessutom finns dokument för alla enskilda stater tillgängliga för nedladdning som listar den data och de källor som använts för att bestämma värdet på indikatorerna.

Disaggregerad data finns tillgänglig för alla (två) indikatorer. Den första kodningen gjordes av Vanhanen själv och en uppdatering har senare gjorts av International Peace Research Institute (PRIO 2007).

Sammanfattningsvis kan man konstatera att Vanhanen är ett väldigt transparent demokratiindex och datan är lätt att replikera och utöka bara man har den data man behöver för att räkna ut de två indikatorerna.

Geografisk och temporal täckning

I Vanhanens demokratiindex exkluderas de länder som 1990 hade en befolkning under 50000 samt vissa stater som inte längre existerar (Vanhanen 2000). 187 länder ingår i studien och täckningen är global. Tidsperioden som mäts är 1810–2010. Det är oklart om det kommer att göras uppdateringar.

Syfte, finansierare och huvudmän

Vanhanens (2000) ursprungliga syfte med indexet var att använda det i sina studier av orsaker till demokratins uppkomst.

Vanhanen, professor emeritus vid Tammerfors universitet är indexets konstruktör och upphovsman men han har även samarbetat med PRIO i Oslo och fått stöd från Joint Nordic Committee of Social Science Research Councils (NOS-S). Vanhanen har även samarbetat med Scott Gates, Michigan State University som fått stöd från US National Science Foundation (PRIO 2007; FSD 2013).

Varieties of Democracy

Varieties of Democracy (V-Dem) är det nyaste tillskottet bland de demokratimättningsprojekt som ingår i den här redogörelsen (Coppedge mfl. 2012; Coppedge mfl. 2011; Lindberg och Teorell 2013). Datasetet är under uppbyggnad och release av den fullständiga datan beräknas ske hösten 2015 (V-Dem 2014).

Vad mäter måttet?

De mått som V-Dem kommer att ta fram kommer inte enbart att mäta baskriterierna, även om dessa täcks in, utan även omfatta sju olika demokratiideal (Lindberg och Teorell 2013; Coppedge mfl. 2012).

Val av indikatorer

V-Dem samlar in data på 329 indikatorer. En viss andel av dessa indikatorer kodas utifrån observerbara fakta medan andra bygger på subjektiva bedömningar (Lindberg och Teorell 2013).

De subjektiva bedömningarna när det gäller 175 av indikatorerna lämnar givetvis öppet för visst godtycke men V-Dem ber 5 experter koda varje indikator för varje land vilket kan öka träffsäkerheten. Dessutom anger varje kodare graden av osäkerhet i bedömningen av varje indikator (Lindberg och Teorell 2013). Det krävs dock mycket information för att koda indikatorerna.

Aggregering

Det finns ännu inte någon fastställd aggregering av datan men arbetet för att komma fram till lämpliga aggregeringar av datan pågår och är en viktig del av projektet (Coppedge mfl. 2012).

Skalnivå och tröskelvärden

Indikatorerna ligger på olika skalnivåer. Inga tröskelvärden har tillhandahållits. (Coppedge mfl. 2012)

Möjlighet till replikering

Kodningsreglerna är tillgängliga och detaljerade. Alla indikatorer klassificeras utifrån vilken källa de har och vilken typ av kodning som det gäller, existerande källor, assistenter, länderexperter eller en kombination av någon av dessa (Coppedge mfl. 2012b).

Disaggregerad data kommer att finnas tillgänglig för varje indikator och ner till kodarnivå.

Geografisk och temporal täckning

Målet är att alla världens suveräna stater och även icke självständiga och semi-suveräna stater ska ingå vilket blir totalt 206 länder för tidsperioden 1900 till 2012 (Lindberg och Teorell 2013). Det finns planer på att göra uppdateringar så

att nya år tillkommer men det kommer delvis bero på hur finansieringssituationen ser ut framöver.

Syfte, finansiärer och huvudmän

Syftet med V-Dem är att erbjuda ett nytt och bättre sätt att mäta demokrati för både forskare och praktiker (Coppedge mfl. 2012). Bakom V-Dem står fyra forskningsledare, Michael Coppedge, University of Notre Dame, John Gerring, Boston University, Staffan I Lindberg, Göteborgs universitet och Jan Teorell, Lunds universitet. Institutionella säten är Göteborgs universitet och University of Notre Dame.

V-Dems finansiering kommer från bland annat, svenska utrikesdepartementet, europeiska Kommissionen, kanadensiska CIDA, danska DANIDA och de danska och svenska vetenskapsråden.

Ett stort antal personer är inblandade i V-Dems demokratimätning, exempelvis är 3000 landexperter, ca 30 regionala forskningsledare och 150 landkoordinatörer involverade i att ta fram data för V-Dem. Till dessa tillkommer assistenter och forskare.

Przeworski mfl.

Przeworskis mfl.:s dikotoma demokratimått introducerades först i en artikel 1996 (Alvarez mfl. 1996) men sedan dess har datan utvidgats och uppdaterats av Cheibub mfl. (2010) och benämns "Democracy and dictatorship (DD) dataset". Måttet har använts i en mängd empiriska studier inom demokratiseringsfältet.

Vad mäter måttet?

Alvarez mfl. (1996) definierar demokrati som: "a regime in which some governmental offices are filled as a consequence of contested elections" (Alvarez mfl. 1996, 4). För att definieras som demokrati bör den exekutiva maktens främsta post och den legislativa makten tillsättas genom val. Dessa ska bara vara ansvariga inför väljarna. Att valen ska vara konkurrensutsatta ("contested") innebär att det ska finnas en opposition som har en rimlig chans att vinna valen och tillträda de valbara posterna. Att valen är "contested" innebär mer precist 1) ex ante osäkerhet: att det finns osäkerhet om vilka som ska vinna valen, 2) ex post irreversibelhet: att de som vinner valet verkligen också tillträder posterna även om det råkar vara oppositionen som vunnit valet, 3) upprepning: att valen förväntas upprepas. Diktatur definieras helt enkelt som en regim som inte uppfyller de ovanstående kriterierna för demokrati.

Demokratidefinitionen som Alvarez mfl. (1996) utgår ifrån kan sägas vara en minimalistisk definition av demokrati. Exempelvis finns det inte något krav på att deltagandet i valen ska ligga på en viss nivå eller att vissa fri- och rättigheter ska upprätthållas. Det kan alltså diskuteras huruvida detta mått helt och hållet fångar upp alla tre baskriterierna för demokrati. Fokus för måttet ligger på baskriterium b) effektiva val som avser landets ledande befattningar. Huruvida den sittande makten har förlorat val blir mycket betydelsefullt för den här definitionen. Det finns en viss grad av a) öppna och rättvisa val eftersom det är betydelsefullt att oppositionen ska ha en chans att vinna men det finns inget i definitionen som säger att det ska råda allmän och lika rösträtt.

Val av indikatorer

Den operationella definitionen bygger på tre regler som ska vara uppfyllda för att en regim ska klassas som demokrati. Den första regeln är att den exekutiva makten måste vara direkt eller indirekt vald i allmänna val. Den andra regeln är att den legislativa makten måste vara vald. Den tredje regeln är att det måste finnas mer än ett parti. Om den sittande makten etablerar ett en-partistyre, ett icke-partistyre eller permanent kontroll över vem som vinner valen klassas regimen som ickedemokratisk. I dessa fall klassas regimen som ickedemokratisk från dess att den tillträdde och inte från dess att den inskränkte demokratin. Ett land klassas även som diktatur om den sittande makten avskaffar den legislativa församlingen (Alvarez mfl. 1996).

Förutom dessa regler finns även ytterligare en regel som bestämmer att de regimer som uppfyller demokratikriterierna kommer att klassas som icke-demokratiska om den sittande regeringen aldrig förlorat makten och suttit mer än två perioder eller om den från början innehade posten utan att vara vald. Alvarez mfl. (1996) föredrar alltså att klassa de länder där den sittande makten inte "prövats" som auktoritära stater för att inte riskera att klassa länder som inte är demokratier (när det kommer till kritan) som demokratier. Detta innebär att länder riskerar att klassas som auktoritära trots att de kanske är demokratiska (i den meningen att maktinnehavaren skulle lämna ifrån sig makten om den förlorade i val men när detta ännu inte har skett kan man inte veta om så vore fallet).

För att klassas som demokrati måste alltså dessa fyra regler uppfyllas och det är alltså dessa som är indikatorerna som använts. De kan sägas väl överensstämma med måttets demokratidefinition. Man kan konstatera att detta mått främst bygger på subjektiva indikatorer men till stor del är de observerbara, som exempelvis regeln om att förlora val och lämna ifrån sig makten. De lämnar inte särskilt mycket utrymme för godtycklig tolkning och kräver inte mycket information om varje regim.

Aggregering

Aggregeringsreglerna redovisas helt öppet och är mycket enkla. Om en stat inte uppfyller en av reglerna så klassas inte landet som demokratiskt. Aggregeringsreglerna motiveras utifrån att alla fyra regler (se ovan) är nödvändiga för att ett land ska klassas som demokrati vilket även överensstämmer med den demokratidefinition man utgår ifrån (Cheibub mfl. 2010).

Skalnivå och tröskelvärden

Eftersom detta är ett dikotomt mått finns det inga andra tröskelvärden.

Möjlighet till replikering

Eftersom kodningsreglerna är så pass enkla är det relativt lätt att förstå hur kodningen gått till. En viktig källa är Banks Cross National Time Series Data Archives (1993) men kodarna har även använt sig av annat historiskt material.

Det finns öppenhet när det gäller kriterierna för kodningen och dessutom kan man spåra varje regel eftersom disaggregerad data finns tillgänglig för alla fyra indikatorerna.

Geografisk och temporal täckning

Alla självständiga stater har kodats för åren 1946–2008 i den senaste uppdateringen (Cheibub mfl. 2010). Det har inte tillkommit nya år sedan den senaste uppdateringen och det är osäkert huruvida det kommer att ske fler uppdateringar.

Syfte, finansiärer och huvudmän

Forskare tog fram detta mått för att undersöka vilka effekter demokrati har inom olika samhällsområden, exempelvis hur ett lands ekonomiska situation påverkar den politiska utvecklingen. Den kanske mest kända studien och för vilken måttet togs fram från början är *Democracy and Development: Political Institutions and Material Well-being in the World, 1950-1990* (Przeworski mfl. 2000) som främst studerar hur ekonomiska faktorer påverkar demokratisk utveckling.

De som står bakom indexet är författarna till de två artiklar där indexet presenterades (Alvarez mfl. 1996; Cheibub mfl. 2010) och de är även dessa forskare som varit involverade i att ta fram indexet. Indexet har finansierats av forskningsmedel.

Boix, Miller och Rosato

Boix mfl. (2013) presenterar ett dikotomt mått på demokrati som använts i flera studier publicerade i högt rankade tidskrifter. Som vi kommer att se nedan är det här måttet, "Dichotomous Coding of Democracy" väldigt likt Przeworski mfl.

Vad mäter måttet?

Demokratimåttet utgår från två dimensioner, komponenter, som författarna menar utgår ifrån Dahls klassificering av demokrati, politisk tävlan ("political contestation") och deltagande ("participation"). För att klassas som demokrati måste enligt författarna en stat uppnå hög nivå på båda dimensionerna (Boix mfl. 2013).

Måttet är alltså likt Przeworski mfl. när det gäller tävlan men skiljer sig på två punkter. Dels ställer Boix mfl. (2013) krav på ett visst deltagande (rösträtt) och dels är det inte varken ett nödvändigt eller tillräckligt krav att det skett maktskifte. Eftersom detta mått tar hänsyn till deltagande skulle man kunna hävda att detta mått i högre grad än Przeworski mfl. fångar in kriteriet om allmän och lika rösträtt eftersom (se operationalisering nedan). Dock finns det inget krav på att vissa fri- och rättigheter ska upprätthållas mellan valen. Måttet kan sägas vara ganska minimalistiskt men å andra sidan fångar det inte heller upp aspekter som skulle kunna sägas helt ligga utanför demokratibegreppet.

Val av indikatorer

Ett land kodas som demokratiskt om det uppfyller dessa tre villkor inom de två komponenterna:

Tävlan ("Contestation"):

1. Den exekutiva makten är direkt eller indirekt vald i allmänna val och är ansvarig antingen direkt eller till en lagstiftande församling.
2. Den lagstiftande församlingen (eller den exekutiva makten om den väljs i direkta val) är vald i fria och rättvisa val.

Deltagande ("Participation"):

3. En majoritet av de vuxna männen har rätt att rösta.

Maktbyte ("turnover") spelar stor roll för villkor nummer 2 men som nämnts ovan är det till skillnad från Przeworski mfl. inte nödvändigt för att uppfylla detta villkor och därmed klassa ett land som demokratiskt. En annan skillnad i operationaliseringen är att Boix mfl. (2013) klassar en regim som icke-demokratiskt först efter det att den infört de icke-demokratiska restriktionerna medan Przeworski mfl. klassar hela den period under vilken samma regim sitter vid makten som infört de icke-demokratiska restriktionerna som icke-demokratisk, alltså även före det att dessa restriktioner införts.

Enligt Boix mfl. (2013) blir utfallet också väldigt likt Przeworski mfl., 95,7% av fallen kodas lika.

Det kan konstateras att indikatorerna överensstämmer med demokratidefinitionen. Som vi sett ovan bygger måttet både på objektiva och subjektiva indikatorer men de är i stor utsträckning observerbara. Det krävs inte så mycket information om varje stat för att kunna koda länderna i enlighet med detta mått.

Aggregering

Aggregeringsreglerna är enkla eftersom en stat helt enkelt måste uppfylla alla tre villkor för att klassas som demokrati och redovisas alltså helt öppet. Motiveringen från forskarnas sida är att dessa villkor helt enkelt är nödvändiga för att en stat ska klassas som demokrati vilket överensstämmer med demokratidefinitionen man utgår ifrån.

Skalnivå och tröskelvärden

Tröskelvärdet är det mått som används eftersom det är dikotomt.

Möjlighet till replikering

Kodningsreglerna är tillgängliga men bara på den nivå som redovisades ovan när indikatorerna presenterades. Boix mfl. (2013) är öppna med vilka kriterier de använder men eftersom det ingår ett stort mått av subjektiva bedömningar i deras mått är det svårt att kunna avgöra hur de gått tillväga för att göra enskilda bedömningar av länder.

Det ges ett antal exempel på vilka källor som använts såsom Alvarez m.fl. 1996, Freedom House och Polity, men det finns ingen uttömmande lista över dessa.

Datan består enbart av den slutgiltiga dikotoma kodningen av demokrati och innehåller inte någon disaggregerad data varken för de tre villkor som måste uppfyllas eller indikatorer inom dessa. Detta gör att det i jämförelse med Przeworski mfl. är svårare att spåra vilka avgöranden som gjorts i kodningen av detta mått.

Geografisk och temporal täckning

Täckningen av länder är global med 193 länder 2007 och tidsperioden är mycket lång, från 1800–2007. Det framkommer inte om några uppdateringar är på gång för tillkommande år.

Syfte, finansiärer och huvudmän

Tidigare versioner av måttet har som nämndes ovan använts i ett antal publicerade forskningsartiklar som studerat demokratisk utveckling (Boix mfl. 2013). Datan är framtagen av forskarna Boix, Miller och Rosato (Boix mfl. 2013).

Bertelsmann Transformation Index

Bertelsmann Transformation Index (BTI) består av tre olika index som täcker in demokrati, marknadsekonomi och management. Den här redogörelsen fokuserar på demokratiindexet som kallas "Democracy Status".

Vad mäter måttet?

Som detta citat indikerar är det som ryms inom demokratibegreppet för att mäta demokratisk status enligt BTI ganska brett:

"The BTI's conception of democracy goes well beyond other definitions of democracy, which are limited primarily to basic civil right and the conduct of free elections" (BTI 2014)

I demokratidefinitionen ingår statens kapacitet ("stateness"), politiskt deltagande ("political participation), rättsäkerhet ("rule of law"), demokratiska institutioners stabilitet ("stability of democratic institutions") samt politisk och social integration ("political and social integration") (BTI 2012). Det är alltså tydligt att betydligt mer än baskriterierna inbegrips i indexet som används för att mäta demokratisk status. Dock kan man konstatera att alla baskriterier ingår i måttet. Risken med BTI är snarare att definitionen är alltför maximalistisk eftersom den innehåller sådant som vanligen betraktas som att ligga utanför demokratibegreppet, som exempelvis hur väl den offentliga administrationen fungerar som är en del av kriterierna för statens kapacitet och socialt kapital som ingår som en del av politisk och social integration.

Val av indikatorer

Demokratiindexet består av de fem kriterier som nämndes ovan och som i sin tur bygger på 18 frågor (indikatorer) med fyra svarsalternativ. De kan sägas överensstämma med den demokratidefinition som måttet utgår ifrån eftersom de operationella indikatorerna också utgör kriterierna för demokrati. Dessa indikatorer bygger helt på subjektiva bedömningar. Det finns relativt mycket utrymme för tolkning när det gäller vilket svarsalternativ som ska väljas. Exempelvis ska experterna bedöma huruvida det är frågan om *några* grupper som nekas fulla medborgerliga rättigheter eller om det är *hela befolkningsgrupper* som står utanför dessa rättigheter (BTI 2012). Det krävs mycket information för att kunna fälla avgöranden när det gäller indikatorerna.

Aggregering

Aggregeringsreglerna redovisas öppet. För att få fram en poäng på indexet räknar man först ut medelpoängen för frågorna (indikatorerna) inom alla fem kriterier och utifrån dessa räknar man sedan ut medelvärdet för de fem kriterierna vilket blir landets "Democracy Status". Alla frågor väger lika mycket. Aggregeringsreglerna kan sägas överensstämma med den demokratidefinition man utgår ifrån. Dock motiveras inte varför alla frågor och kriterier väger lika. Aggregeringsmetoden som används här innebär att ett antal olika kombinationer av svar på frågor och medelvärden för kriterierna kan leda till samma poäng på

den aggregerade skalan. Det är alltså svårt att veta vilka aspekter av dessa som leder till en viss poäng och inom vilka områden eventuella förändringar skett.

Skalnivå och tröskelvärden

Måttet är kontinuerligt och på ordinalskalenivå. "Democracy status" varierar mellan 1-10.

Tröskelvärde för demokrati tillhandahålls. BTI använder sig av sex frågor för att avgöra om ett land är demokratiskt eller inte, fria och rättvisa val, effektiv förmåga att styra, politiska och medborgerliga friheter, yttrandefrihet, maktodelning och medborgerliga rättigheter. Ett land klassas som en autokrati om poängen blir lägre än sex när det gäller fria och rättvisa val eller lägre än tre på någon av de övriga fem frågorna. En auktoritär stat klassas som "failed state" om genomsnittet på två frågor, våldsmonopol och offentlig administration, är lägre än tre. (BTI 2014).

Möjlighet till replikering

BTIs demokratiindex bygger uteslutande på subjektiva bedömningar av experter. 236 (250 har deltagit totalt) experter deltar i BTIs kodning och flertalet finns listade på BTIs hemsida (BTI 2014c). BTI är transparent så till vida att det framgår vilka frågor som experterna ska svara på och att poängen för varje fråga (alla indikatorer) är tillgänglig. Experterna tar också fram specifika och detaljerade landrapporter och dessa finns tillgängliga för nedladdning på BTIs hemsida (BTI 2014a).

Det är två länderexperter som är med i varje bedömning, en utländsk och en inhemsk. Varje poäng blir även utvärderad av regionala koordinatörer som genomför en "intraregional calibration". Det är dock något oklart vad den mynnar ut i (BTI 2014). Poängen diskuteras även med BTIs styrelse innan de fastslås och kan alltså ändras av denna. Det finns ingen redovisning över om experterna är oense, eniga med varandra eller vad styrelsen sagt och enbart den slutgiltiga poängen redovisas. Det är alltså oklart vilken påverkan styrelsen samt de regionala koordinatörerna utövar på den slutgiltiga poängvärderingen för varje land.

Geografisk och temporal täckning

De länder som kan anses vara väletablerade demokratier med en avancerad ekonomisk utveckling exkluderas vilket bestäms utifrån huruvida landet ifråga var medlem i OECD 1989 (BTI 2014). Sedan 2006 exkluderas även stater med mindre än 2 miljoner invånare. Före 2006 exkluderades länder med mindre än 3 miljoner invånare. Det görs dock undantag när det gäller invånarantalet och några länder inkluderas trots detta.⁴ BTI finns för åren 2003, 2006, 2008, 2010, 2012, 2014 och uppdateras vartannat år.

Syfte, finansiärer och huvudmän

BTIs syfte är att tillhandahålla information om den demokratiska och marknadsekonomiska utvecklingen i utvecklings- och "transitions" länder som kan hjälpa beslutsfattare i utarbetandet av utvecklingsstrategier etc. (BTI

⁴ Följande länder inkluderas trots att de har lägre invånarantal än den stipulerade gränsen: Bahrain, Bhutan, Estonia, Kosovo, Mauritius, Montenegro och Qatar.

2014b). BTI finansieras av den privata stiftelsen Bertelsmann Stiftung som grundades av den tyska affärsmannen Reinhard Mohn.

Economist Intelligence Unit

Vad mäter måttet?

Economist Intelligence Unit (EIU) baserar sitt demokratiindex på fem komponenter: valprocessen och pluralism ("electoral process and pluralism"), medborgerliga friheter ("civil liberties"), samhällsstyrning ("the functioning of government"), politiskt deltagande ("political participation") och politisk kultur ("political culture") (EIU 2013, 27). Det kan konstateras att EIU fångar upp baskriterierna men när man undersöker indikatorerna närmare framgår det att även en del aspekter som egentligen kan sägas ligga utanför baskriterierna också inkluderas; exempelvis inkluderas korrupktion, förtroende för regeringen och huruvida den offentliga förvaltningen är villig och kapabel att implementera policies. Det finns alltså en stor risk att demokratimåttet fångar upp sådant som ligger utanför demokratibegreppet, dvs. att det är ett alltför maximalistiskt mått.

Val av indikatorer

Dessa fem komponenterna operationaliseras med 60 olika indikatorer. De kan sägas fånga upp de komponenter som man vill mäta.

De flesta av de 60 indikatorerna är subjektiva och bygger på expertbedömningar. Andra indikatorer bygger på opinionsdata från World Value Survey, exempelvis hur stor procentandel av befolkningen som har förtroende för regeringen och de politiska partierna och vilken andel av befolkningen som stödjer demokrati som styrelseskick. Dessutom ingår valdeltagande som en indikator. (EIU 2013) När det gäller de frågor som bygger på expertbedömningar finns det ett relativt stort utrymme för godtyckliga tolkningar. Vidare kan det verkligen diskuteras huruvida opinionsdata är ett bra sätt att mäta demokrati på. Särskilt bör man vara försiktig med opinionsdata från diktaturer (se exempelvis Lindberg och Teorell 2013).

Det krävs väldigt mycket information för att kunna bedöma alla de indikatorer som EIU bygger på.

Aggregering

EIUs skala är 0–10. Varje kategori (de fem som nämndes ovan) får en poäng mellan 0–10 och sedan blir demokratiindexet dessa fem kategoriers genomsnittliga poäng. Det blir dessutom avdrag på de ordinarie poängen om staterna inte uppnår en poäng inom fyra olika områden (EIU 2013). Utifrån den breda demokratidefinition som måttet utgår ifrån kan man konstatera att aggregeringen avspeglar denna.

Den motivering som ges för aggregeringen är egentligen bara att vissa områden är kritiska för demokrati och därför ges extra avdrag om dessa är mycket låga (EIU 2013). Dessutom diskuteras varför man använder sig av olika många skalsteg på indikatorsnivå.

Skalnivå och tröskelvärden

EIUs demokratimått är kontinuerligt och på ordinalskalenivå. EIU delar in länderna i fyra olika typer av regimer beroende på vad de får för poäng i indexet:

Fullständig demokrati ("Full democracies"), 8–10 poäng

Bristfälliga demokratier ("Flawed democracies"), 6–7,9 poäng

Hybridregimer ("Hybrid regimes"), 4–5,9 poäng

Auktoritära regimer ("Authoritarian regimes"), poäng under 4.

Även när det gäller detta mått kan en mängd olika kombinationer av poäng på indikatorsnivå leda till att länder hamnar i en och samma kategori när man delar in dem i regimtyper efter deras poäng på skalan.

Möjlighet till replikering

Som nämnts ovan bygger EIUs index dels på expertbedömningar och dels på opinionsundersökningar, främst World Value Survey (WVS). Om inte WVS data är tillgänglig för landet ifråga används ibland andra opinionsundersökningar. Men observera att "in the case of countries for which survey results are missing, survey results for similar countries and expert assessments are used to fill in gaps." (EIU 2013, 29) Det är alltså osäkert om man ens använt information från det land som mätningen avser.

Poängen för de fem underkategorierna finns tillgängliga samt samtliga frågor som används för att poängsätta länderna. Dock finns inte poängen för samtliga indikatorer tillgängliga. Det ges inte heller mycket information om hur kodningen görs.

Geografisk och temporal täckning

EIU har global täckning och ett stort antal länder (165). Mikrostater täcks inte in. Åren som finns tillgängliga är 2006, 2008, 2010–2012.

Syfte, finansärer och huvudmän

EIU är ett företag som erbjuder stöd och råd till företag när det gäller situationen i världen. Demokratiindexet är en del av den informationen som tillhandahålls. EIU ingår i samma grupp som tidskriften the Economist (EIU 2014).

Freedom House

Vad mäter måttet?

Freedom House (FH) mått för frihet i världen bygger främst på fri- och rättigheter. Det ingår politiska rättigheter respektive medborgerliga friheter. I de politiska rättigheterna ingår valprocessen, men även korrruption. I de medborgerliga friheterna ingår exempelvis yttrandefrihet och organisationsfrihet men även äganderätt, lika möjligheter och frihet från ekonomisk exploatering. Man kan alltså konstatera att baskriterierna ingår i FHs mått men att även en del andra aspekter som vanligen inte faller inom demokratibegreppet också spelar in i bedömningen av frihet enligt detta mått. Här är alltså risken att måttet mäter en alltför maximalistisk definition av demokrati.

Freedom House har även en definition av vad som benämns valdemokrati ("Electoral Democracy") (Freedom House 2011). Valdemokrati definieras med följande kriterier:

1. Flerpartisystem
2. Allmän och lika rösträtt för alla vuxna medborgare (med vissa undantag där staten sätter legitima restriktioner för medborgare)
3. Regelbundna val med valhemlighet, valsäkerhet och avsaknad av massivt valfusk, som ger ett resultat som är representativt för folkviljan.
4. De främsta partierna har tillträde till väljarna genom media och öppna valkampanjer. (Freedom House 2011)

Definitionen av valdemokrati kan sägas motsvara baskriterium a) öppna och rättvisa val med allmän och lika rösträtt och till viss del b) effektiva val men täcker inte fullt ut kriterium c) politiska fri- och rättigheter.

Val av indikatorer

FHs frihetsmått bygger på experters subjektiva bedömningar av landets situation utifrån ett antal frågor (indikatorer). FHs mått bygger på två olika skalor, 1-7, en för politiska rättigheter och en för medborgerliga friheter.

Bedömningen av politiska rättigheter bygger på tre komponenter: 1. valprocessen, 2. Politisk pluralism och deltagande, 3. Samhällsstyrning ("Functioning of Government"). Bedömningen av medborgerliga friheter bygger på fyra komponenter: 1. Yttrande och tankefrihet/religionsfrihet, 2. organisationsfrihet, 3. Rättssäkerhet ("rule of law"), 4. Personlig autonomi och individuella rättigheter. (Freedom House 2013)

Dessa indikatorer överensstämmer med den demokratidefinition som tillhandahålls. Dock finns det mycket utrymme för tolkning när det gäller frågorna man utgår ifrån för att göra bedömningen. Det torde krävas ganska mycket information för att göra den bedömning som krävs för att svara på frågorna.

Aggregering

För att bedöma ovanstående fem komponenter används 10 frågor för politiska rättigheter och 15 frågor för medborgerliga friheter. Staterna kan få från 0–4 poäng per fråga, 0 står för minst frihet och 4 för mest frihet. Maximalt kan alltså en stat få 40 respektive 60 poäng per kategori.

Dessa poäng används sedan för att ge en poäng på de två skalorna, politiska rättigheter och medborgerliga friheter mellan 1–7 där 1 motsvarar mest frihet och 7 motsvarar minst frihet. (Tabeller för hur aggregeringen från de fem komponenterna till frihetsskalorna går till redovisas på FHs hemsida (Freedom House 2014c) Många olika kombinationer av poäng på olika indikatorer kan leda fram till samma poäng (Cheibub mfl 2010). Det finns dessutom för 2013 års version ytterligare två frågor för politiska rättigheter men det är oklart hur dessa poängsätts (Freedom House 2013).

Varför man använder sig av de här aggregeringsreglerna framgår inte. Alla indikatorer verkar väga lika och det verkar stämma med den demokratidefinition man utgår ifrån.

Skalnivå och tröskelvärden

FH är ett kontinuerligt mått som ligger på ordinalskalenivå.

När det gäller tröskelvärden har FH dels en tredelad indelning för att dela in länderna i dess grad av frihet: fri, delvis fri och icke-fri och dels en dikotom indelning där stater kan klassas som valdemokratier om de uppnår de kriterier som redovisats ovan.

För att klassa ländernas frihetsgrad i de tre kategorierna tar FH medeltalet för de båda skalorna, politiska respektive medborgerliga rättigheter. Fri (1.0 till 2.5), Delvis Fri (3.0 to 5.0), eller Icke Fri (5.5 to 7.0).

Aggregeringen leder till samma resultat som för övriga kontinuerliga index som redovisas här dvs. att olika kombinationer av poäng på sub-komponenterna och indikatorer kan till samma kategori när skalan delas in i tre kategorier.

För att klassas som valdemokrati ska landet få 7 poäng eller mer på frågorna i kategorin politiska rättigheter angående valprocessen samt 20 poäng eller mer på alla 10 frågor i samma kategori. Det ingår alltså inga medborgerliga friheter i FHs valdemokratimått.

Möjlighet till replikering

Det finns ingen data tillgänglig för exakt hur de olika experterna har svarat och poängsatt i de "checklists" som FHs mått baseras på men sedan 2006 år är poängen för de olika komponenter (subscores) som aggregeras samman för de två indexen tillgängliga (Cheibub mfl. 2010).

Det finns även en detaljerad rapport för varje land och år. Observera att rapporten för 2013 belyser situationen 2012 osv. Om det skett en förändring i poäng och status från ett år till ett annat finns det i rapporten en motivering för varför denna förändring skett. I rapporten beskrivs också hur den politiska situationen utvecklats under året samt hur det sett ut för de politiska rättigheterna respektive de medborgerliga friheterna under året. Dessa rapporter finns tillgängliga från 1998 och framåt. Dock finns inte subkategorierna redovisade explicit i dessa rapporter.

Det bör påpekas att dessa frågor och även bedömningsgrunder har ändrats från år till år och därför kan jämförelser över tid vara vanskliga (Hadenius och Teorell 2005; Cheibub mfl. 2010).

Kodningsreglerna är tillgängliga till viss del, när det gäller vilka frågor som experterna ska utgå ifrån. Det är dock en viss oklarhet gällande vilken status frågorna egentligen har:

"These "checklist question guidelines" are intended to provide guidance to the analysts regarding the issues to be considered in scoring each numbered checklist question; the authors are not required to consider every sub-question in scoring their countries, as some of the issues may not apply to every country." (Freedom House 2006)

Frågorna är inte heller tillräckligt detaljerade för att man ska kunna avgöra hur kodningen gått till och inte heller redovisas vad varje enskild expert kommit fram till eller vilka svar på underfrågorna som ligger till grund för poängen på sub-scores. Poängen på sub-scores är enligt FH resultatet av konsensus mellan analytiker, rådgivare och FH-personal. FH använder sig av en mängd olika källor

och exempelvis i 2014 års rapport deltog över 60 analytiker och 30 rådgivare (Freedom House 2014c).

Geografisk och temporal täckning

FH har global täckning och 195 länder självständiga stater och 14 territorier ingår. FH finns tillgänglig från 1972–2014. Uppdatering sker varje år.

Syfte, finansiärer och huvudmän

Freedom House är en tankesmedja och NGO med högkvarter i Washington, USA. Freedom House mäter inte bara friheten i världen utan har även projekt i vilka de stödjer aktivister som arbetar för demokrati och mänskliga rättigheter. Freedom House program finansieras främst av USAID och amerikanska UD och andra länder såsom Storbritannien, Irland, SIDA, Norge och Nederländerna. Freedom House stöts även av privata stiftelser och företag såsom Google och Face Book (Freedom House 2014a;b) och av FNs Democracy Fund. Se även lista över donatorer på Freedom House hemsida (Freedom House 2014b).

Avslutande diskussion

Som framgår av ovanstående redogörelse av de vanligaste demokratimåtten finns det fördelar och nackdelar med samtliga mått. Alla existerande demokratimått har sina svagheter och styrkor (se även Hadenius och Teorell 2005; Munck och Verkuilen 2002).

Det är inte helt givet vilka fördelar och nackdelar som ska väga tyngst när det gäller de bedömningsgrunder som tagits upp här. Vad man ska använda måttet till spelar stor roll för vilka av bedömningsgrunderna som det blir viktigast att måttet uppfyller.

När det gäller den grundläggande frågan vad måttet mäter beror avgörandet på om man vill använda sig av ett mått som kanske inte omfattar alla baskriterier (Polity IV, Vanhanen, Przeworski mfl., Boix, Miller och Rosato) eller om man vill använda sig av ett mått som omfattar alla baskriterier men där man riskerar att även mäta andra aspekter som kanske inte egentligen faller inom demokratibegreppet (BTI, EIU och FH). V-Dem kan dock sägas fånga in alla tre baskriterier och disaggregeringsgraden gör att det blir möjligt att skapa ett index enbart med dessa. Hadenius och Teorell (2005) har föreslagit att en kombination av Polity och FH är att föredra framför att använda enbart ett av dessa demokratimått eftersom man då får med både de politiska institutioner och de fri- och rättigheter som saknas i Polity och alltså i högre utsträckning täcker in alla tre baskriterierna.

När det gäller valet av indikatorer kan man klart säga att det finns fördelar med de mått som är mer minimalistiska i sin definition av demokrati (Przeworski, Boix, Miller och Rosato och särskilt Vanhanen). Dessa mått bygger på enklare indikatorer och i större utsträckning observerbara aspekter som inte lämnar lika mycket utrymme för godtyckliga tolkningar. Dock bör det påpekas att inget mått är helt fritt från subjektiva indikatorer. Som vi såg ovan innehöll även det mått som kanske i störst utsträckning bygger på objektiva indikatorer, Vanhanen, en viss grad av subjektiv bedömning.

För att kunna konstruera en skala eller ett dikotomt mått på demokrati som egentligen består av flera komponenter blir det ofrånkomligt att aggregera dessa. Aggregeringen redovisas öppet när det gäller alla mått. Dock är det enbart de enklare måtten som på ett tydligt sätt motiverar varför aggregeringen av komponenter ska göras på ett visst sätt. När det gäller de kontinuerliga måtten kan många olika poängkombinationer av komponenterna och indikatorerna leda till samma poäng på aggregerad nivå. Detta medför risken att man egentligen inte vet vilka aspekter av demokratin som leder till en viss poäng på den aggregerade nivån, eftersom låga poäng på vissa komponenter kan uppvägas av höga på en annan.

Alla mått (undantaget V-Dem som ännu inte har aggregerats) erbjuder en på förhand given kategorisering i demokratier och diktaturer. Dessa tröskelvärden behäftas dock med samma problem som aggregeringen på en skala, vilket särskilt gäller de mått som är kontinuerliga. Det är svårt att veta vilka förändringar som ska till i ett land för att det ska bli en förflyttning från demokrati till diktatur, eller rättare sagt, många olika typer av förändringar kan ha skett. Det kan också vara så att skillnaderna mellan stater som ligger på

gränserna mellan kategorierna, exempelvis stater med ett skalstegs skillnad på Polity-skalan, inte är särskilt stora trots att de hamnar i olika kategorier och således definieras som demokrati eller diktatur.

Det är stora skillnader mellan måtten när det gäller möjlighet till replikering. Särskilt problematiska när det gäller kodning är BTI och EIU men även FH är lite oklar när det gäller hur kodningen går till, vilka källor som använts och hur man fäller avgöranden i enskilda fall.

De länder som Sverige exporterar krigsmateriel till täcks huvudsakligen in av flertalet index förutom BTI, undantaget vissa mindre länder som exempelvis Island. BTI är det enda indexet som är begränsat i sin geografiska täckning.

En viktig fråga när det gäller indexens användbarhet i framtiden är huruvida de uppdateras. Polity och FH uppdateras varje år medan BTI uppdateras vartannat år. Det finns mycket som tyder på att även V-Dem kommer att uppdateras längre fram och även EIU. Dock är det mer osäkert att det kommer nya uppdateringar av Vanhanen, Przeworski mfl. samt Boix, Miller och Rosato.

Det finns två huvudsakliga syften med indexen, dels finns de index som tagits fram huvudsakligen för att besvara forskningsfrågor gällande demokratins orsaker och konsekvenser (Polity, Vanhanen, Przeworski mfl, Boix, Rosato och Miller, V-Dem) och dels index som tagits fram för att påverka den demokratiska utvecklingen i världen, (BTI och FH) och en tredje typ av index som syftar till att informera företag om situationen (EIU). Vilka syften indexen har påverkar i stor utsträckning hur de är uppbyggda.

En viktig aspekt är även vilka som står bakom indexet. Flera av de mer forskningsinriktade indexen finansieras av forskningsmedel medan FH och BTI i större utsträckning bygger på privata donationer. EIU är ett företag. FH finansieras av ett stort antal olika finansiärer, både företag, privatpersoner, utrikesdepartement och biståndsmyndigheter. Kanske är den mest anmärkningsvärda finansiären CIA som finansierar Polity.

Hur många personer som varit involverade i att ta fram indexen varierar mycket mellan indexen. Vanhanen bygger i princip på en persons kodning. Przeworski mfl. och Boix, Rosato och Miller har kodats av ett antal forskare medan 3000 landexperter är involverade i V-Dem. BTI, EIU och FH har också många experter som kodare. De index som redovisas har alla olika huvudmän. Dock förekommer det att vissa huvudmän även har andra index som inte fokuserar på demokrati, såsom exempelvis BTI (se ovan).

Sammanfattningsvis kan man konstatera att vilket index som är att föredra har att göra med vilka bedömningsgrunder man prioriterar. Om det handlar om vad måttet mäter så skulle ett mått som fångar in baskriterierna vara att föredra och då faller de mer minimalistiska måtten inte väl ut. Om det istället handlar om kodningen och möjlighet till replikering så kommer de minimalistiska måtten i bättre dager och särskilt bör man i så fall undvika BTI och EIU. Om man är avhängig att ha nya uppdateringar av indexen blir det svårt att använda sig av de mer minimalistiska måtten som insamlats av forskare, Vanhanen, Przeworski mfl. samt Boix, Miller och Rosato.

Referenser

- Alvarez, Michael E., José Antonio Cheibub, Fernando Limongi, and Adam Przeworski. 1996. Classifying political regimes. *Studies in Comparative International Development (SCID)* 31 (2): 3-36.
- Banks, Arthus S. 1993. Cross-national time-series data archive. Binghamton, NY: Center for Social Analysis, State University of New York at Binghamton. Magnetic Tape.
- Banks, Arthur S., Alan J. Day, and Thomas C. Muller, eds. 1997. Political Handbook of the World 1997. Binghamton, New York: CSA Publications.
- Boix, Carles, Michael Miller, and Sebastian Rosato. 2013. A Complete Data Set of Political Regimes, 1800–2007. *Comparative Political Studies* 46 (12): 1523-1554.
- Bollen, Kenneth Alan. 2009. Liberal Democracy Series I, 1972–1988: Definition, measurement, and trajectories. *Electoral Studies* 28 (3): 368-374.
- BTI. 2012. *BTI 2012 Codebook for Country Assessments*.
- BTI. 2014a. "Archive Country Reports." <http://www.bti-project.org/publications/downloads/archive-country-reports/> (January 2, 2014.)
- BTI. 2014b. "Goals." <http://www.bti-project.org/about/goals/> (January 26, 2014).
- BTI. 2014c. "Country Experts." <http://www.bti-project.org/about/country-experts/> (January 26, 2014).
- BTI. 2014. "Methodology." <http://www.bti-project.org/index/methodology/> (January 2, 2014).
- Cheibub, José, Jennifer Gandhi, and James Vreeland. 2010. Democracy and dictatorship revisited. *Public Choice* 143 (1): 67-101.
- Collier, David, and Robert Adcock. 1999. Democracy and Dichotomies: A Pragmatic Approach to Choices about Concepts. *Annual Review of Political Science* 2 (1).
- Coppedge, Michael. 2012. *Democratization and research methods*. Cambridge ;: Cambridge University Press.
- Coppedge, Michael, John Gerring, and Staffan I. Lindberg. 2012. *V-Dem, Varieties of Democracy, Project Description*.
- Coppedge, Michael, John Gerring, and Staffan I. Lindberg. 2012b. *Codebook*.
- Coppedge, Michael, John Gerring, David Altman, Michael Bernhard, Steven Fish, Allen Hicken, Matthew Kroenig, Staffan I. Lindberg, Kelly McMann, Pamela Paxton, Holli A. Semetko, Svend-Erik Skaaning, Jeffrey Staton, and Jan Teorell. 2011. Conceptualizing and Measuring Democracy: A New Approach. *Perspectives on Politics* 9 (02): 247-267.
- Dahl, Robert A. 1971. *Polyarchy: Participation and Opposition*. New Haven, Conn: Yale University Press.
- Dahl, Robert A. 1989. *Democracy and its critics*. New Haven: Yale University Press.
- EIU. 2013. *Democracy index 2012 Democracy at a standstill*.
- EIU. 2014. "Who we are." <http://www.eiu.com/public/who-we-are.aspx> (January 26, 2014).
- FreedomHouse. 2006. "Methodology." <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world-2006/methodology#.Us5oRvaVKEA> (January 9, 2014).
- FreedomHouse. 2011. "Methodology." http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world-2011/methodology#.Us5mE_aVKEA (January 9, 2014.)
- FreedomHouse. 2013. "Methodology." <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world-2013/methodology#.Us5tePaVKEA> (January 9, 2014).
- FreedomHouse. 2014a. "Programs."

- <http://www.freedomhouse.org/programs#.Us5vCfaVKEA> (January 9, 2014 2014).
- FreedomHouse. 2014b. "Our Supporters." http://www.freedomhouse.org/donate/our-supporters#.Us5wo_aVKEA (January 9, 2014).
- FreedomHouse. 2014c. "Methodology." <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world-2014/methodology#.UuUUrPYV9FQ> (January 26, 2014 2014).
- FSD. (Finnish Social Science Data Archive) 2013. "FSD1289 Measures of Democracy 1810-2010." <http://www.fsd.uta.fi/en/data/catalogue/FSD1289/meF1289e.html> (January 2, 2014).
- GlobalDemocracyRanking. 2013. "Global democracy ranking." <http://democracyranking.org/wordpress/> (January 2, 2014).
- Hadenius, Axel. 1992. *Democracy and development*. Cambridge: Cambridge Univ. Press.
- Hadenius, Axel, and Jan Teorell. 2005. "Assessing Alternative Indices of Democracy." In: C&M Working Papers 6.
- Jagers, Keith, and Ted Robert Gurr. 1995. Tracking Democracy's Third Wave with the Polity III Data. *Journal of Peace Research* 32 (4): 469-482.
- Keesing's Record of World Affairs (Keesing's Contemporary Archives). Years 1931-1997. Bristol: Keesing's Publications.
- Lindberg, Staffan I. och Jan Teorell (2013). *Mellan demokrati och diktatur*. Rapport till Kommittén om översyn av exportkontrollen av krigsmateriel.
- Marshall, Monty G. 2013. "Polity IV Project: Political Regime Characteristics and Transitions, 1800-2012." <http://www.systemicpeace.org/polity/polity4.htm> (January 8, 2014).
- Marshall, Monty G., and Keith Jagers. 2013. "Polity IV Country Reports 2010." <http://www.systemicpeace.org/polity/polity06.htm>.
- Marshall, Monty G., Ted R. Gurr, and Keith Jagers. 2012. *Polity IV Project: Dataset Users' Manual*. Center for Systemic Peace.
- Munck, Gerardo L., and Jay Verkuilen. 2002. Conceptualizing and Measuring Democracy: Evaluating Alternative Indices. *Comparative Political Studies* 35 (1): 5-34.
- PRIO. 2007. "Polyarchy Dataset Downloads." <http://www.prio.no/Data/Governance/Vanhanens-index-of-democracy/Polyarchy-Dataset-Downloads/> (December 30 2013).
- Przeworski, Adam, Michael E. Alvarez, José Antonio Cheibub, and Fernando Limongi. 2000. *Democracy and Development: Political Institutions and Material Well-being in the World, 1950-1990*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Schumpeter, Joseph Alois. 1976. *Capitalism, socialism and democracy*. London: Allen & Unwin.
- Systemic Peace. 2013. "Center for Systemic Peace." <http://www.systemicpeace.org/> (January 21, 2014).
- Teorell, Jan. 2010. *Determinants of democratization : explaining regime change in the world, 1972-2006*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Vanhanen, Tatu. 2000. A New Dataset for Measuring Democracy, 1810-1998. *Journal of Peace Research* 37 (2): 251-265.
- V-Dem. 2014. "Download Data." <https://v-dem.net/DemoComp/en/data> (January 22, 2014).

